

David Zábranský Za Alpami

Větrné mlýny

Mathias s Marií jsou úspěšní němečtí lékaři a šťastní manželé. K tělu si pouštějí jen to, co chtějí. Z Evropy bez hranic těží pouze výhody; pokud si usmyslí, dokáží mezi sebou a okolím postavit nepropustné bariéry, mají na to prostředky. Pro oba se vše mění ve chvíli, kdy Maria odjíždí na misi Lékařů bez hranic do afrického Čadu. Nad životy manželské dvojice přebírají vládu hluboce skryté principy... Román o současné Evropě a o uprchlické krizi, která do Evropy jen zdánlivě přichází odkudsi z vnějšku. Román o barvě kůže, o mládnutí a stárnutí lidí i kultur.

Jsme coby kontinent na cestě k vrcholku, na vrcholku, nebo již za vrcholem?

David Zábranský
Za Alpami

Větrné mlýny

Kniha vychází s podporou
Ministerstva kultury České republiky
a s podporou Českého literárního centra
v rámci pobytu v Literárním domku
Vzdělávacího a kulturního centra Klášter Broumov.

© David Zábranský, 2017

© Větrné mlýny, 2017

ISBN 978-80-7443-247-7 (papírová kniha)

ISBN 978-80-7443-249-1 (e-book)

O jednom Němci, který šel s dobou

DÍL PRVNÍ

- I. Mathias a Dominika
- II. Kateřina a Jan
- III. Katharina a Clemens

DÍL DRUHÝ

DÍL TŘETÍ

- I. Kolonie
- II. Hauptstadt
- III. Periferie
- IV. Krize

„Jdeme, jdeme – jak dlouho už? Jak daleko? Co na tom. Kráčíme, a nic se nemění, tam je jako tady, dřív jako teď a potom; čas je utopený v té nezměrné jednotvárnosti prostoru, a panuje-li taková jednotvárnost, pohyb od bodu k bodu už není pohybem, a kde pohyb už není pohybem, není čas.“

Thomas Mann, *Kouzelný vrch*

„Build the wall and grab them by the pussy.“

Donald J. Trump

PROLOG

V červnu 2016 se občané Spojeného království Velké Británie a Severního Irsku v referendu rozhodli pro odchod z Evropské unie. V témže roce jen o několik měsíců později v prezidentských volbách ve Spojených státech amerických zvítězil republikánský kandidát Donald J. Trump, muž bez jediné zkušenosti s politickou či armádní funkcí, miliardář a někdejší hvězda televizních reality show, kterého mnozí považovali za ukázkového populistu a nebezpečného politického hochštaplera. Ti, kdo britskou a americkou volbu kritizovali, v obou rozhodnutích viděli úpadek; zbytečný a nerozumný sestup z výšin, do nichž předtím vystoupala euroamerická civilizace.

Náš příběh se jen s občasnými krátkými odskoky celý odehrává v prostoru, kterému se po staletí říká „za Alpami“. Pojem nejčastěji slyšíme v souvislosti se zaalpskou renesancí (angličtina mluví o „The Northern Renaissance“), Alpy ale po staletí představovaly na symbolické i praktické úrovni mnohem víc než jen rozdělovník mezi dvěma odnožemi jednoho uměleckého či architektonického směru. Alpy kdysi v mnoha případech byly doslova určujícím prvkem, šlo o tehdejší železnou oponu.

My už dnes žijeme v jiné době, zdá se. Alpské vrcholky jsou svým způsobem stará veteš, naše vnímání je z velké míry ignoruje, pokud tedy nejde o radost z lyžování. Umíme bariéry bez problémů překonávat, ať už letecky, po internetu nebo po estakádách a v tunelech. Zařídili jsme revoluční změny. Co člověka znepokojuje, je následující nesoulad. Na jedné straně toužíme po velikosti a výšinách, na druhé jsme ve všech směrech natolik zpohodlněli, že už odmítáme stoupat. Právě o tom – snad docela případně v rámci tak řečené uprchlické krize – hodláme vyprávět.

DÍL PRVNÍ

I. Mathias a Dominika

1.

V aplikaci, kterou ve svém mobilním telefonu značky Motorola používal k psaní textových zpráv, měl Mathias Walter k dispozici série miniaturních obrázků – „stickerů“, které mohl přiřadit ke zprávám, či jimi text zprávy zcela nahradit.

Obrázky byly v Messengeru seřazeny dle svého charakteru do deseti různých kategorií. Konkrétně se jednalo o kategorie „Happy“, „In Love“, „Sad“, „Eating“, „Celebrating“, „Active“, „Working“, „Sleepy“, „Angry“ a „Confused“. Co obrázek, to poměrně detailní kresbička jedné či několika postaviček, reprezentující konkrétní náladu nebo činnost. Šlo o mix komiksového výraziva a japonských emojis. Stickers však byly variabilnější: zachycovaly řeč těla a výrazy tváře. Ihned po jejich masovém rozšíření bylo zřejmé, že zdaleka nejvíc se budou užívat stickers tlumočící lásku; v praxi pak drtivá většina odeslaných „stickerů lásky“ nevyjadřovala ten nejhlubší lidský cit, dokonce ani neodbytnou sexuální touhu, nýbrž jakousi zcela abstraktní formu souhlasu a chuť ukončit zbytečně se protahující konverzaci.

Mathias při psaní stickery používal jen málokdy s výjimkou jednoho obrázku ze série Shiba Inu, který pro změnu už asi rok pravidelně přidával téměř za každou odeslanou zprávu. Tenhle jeden sticker byl v poslední době bezmála Mathiasovým podpisem. Byl to Mathias Walter v kostce.

Autorem obrázků ze série Shiba Inu byl pravděpodobně jakýsi Aiko Kuninoi. Tohle jméno aspoň stálo ve sticker storu po rozkliknutí detailů hned pod titulem:

Shiba Inu
Aiko Kuninoi
FREE
This pup is the pick of the litter.
DOWNLOADED

Ta delší věta, pokud na ni stačily Mathiasovy znalosti anglického jazyka, podle něj znamenala zhruba: „Tohle štěně je výběr z vrhu.“ Možná: „Tohle štěně, to je tedy něco!“

V sérii kreslíře Aiko Kuninoie v každém případě šlo o hnědobílé štěně zachycené v různých situacích. Při zalézání do boudy, při krmení, při snění, při skákání, při chytání létajícího talíře. Žádný z uvedených psích obrázků ale nepatřil k Mathiasovi. Ten jeho byl delikátnější.

Shiba na vodítku. A vedle shiby ještě další pes. Vodítka nejsou napnutá, ze scény vyznačuje klid. Psi jsou v pozici „69“. Hlava u zadku, zadek u hlavy. Mathias Walter v kostce: štěně čichající k zadku druhého psa.

Mathias sticker opakovaně používal, aniž věděl, jakou emoci nebo jaký duševní či tělesný stav obrázků oficiálně vyjadřuje. Když v aplikaci prošel kategorie, které na základě metadat sdružovaly obrázky z různých sérií se stejnou náladou, v některých z nich sice štěně shibu našel (v kategorii „Happy“ byl zobrazen shiba v momentě, kdy se vítá se svým pánem), leč po shibovi čichajícímu k zadku ve všech kategoriích pátral marně. Pokud

chtěl Mathias tento nezařaditelný výjev přidat ke zprávě, musel ho vybrat přímo z adresáře Shiba Inu.

Co tím obrázkem Mathias Walter chtěl říct?

2.

Mathiasovi bylo sedmatřicet. Dominika Kurelová byla o patnáct let mladší a ještě studovala. Seznámili se v listopadu 2016 v Praze. Našli se na Tinderu, což tehdy byla nejrozšířenější seznamovací aplikace pro mobilní telefony.

Tinder, který v té době fungoval už zhruba pět let, využíval možností GPS, globálního polohovacího systému. Aplikace dle zadání uživatele vyhledávala protějšky v dané geografické oblasti. Krom okruhu, v němž se má pátrat, bylo možné zadat pouze věk a pohlaví hledané osoby. Tinder po vyhledání protějšků postupně nabízel jejich fotografie doplněné o věk, společné zájmy a společné přátele ze sítě Facebook. Prim však hrály fotografie. Zalíbení či nezájem se vyjadřovaly přetažením fotografie doprava či doleva, šlo o takzvaný *swipe*. *Swipe* doprava, *lajk*, v aplikaci vyjádřený stylizovaným zeleným srdcem, znamenal zalíbení; *swipe* doleva či kliknutí na červený křížek znamenaly nezájem. Uživatelům, kteří si vzájemně udělili *lajk*, se podařila shoda, *match*. Ti si poté mohli v rámci aplikace začít dopisovat. V roce 2014 aplikace registrovala miliardu *swipů* denně. Sociálně kritičtí teoretici *swipe* přirovnávali k selekci věžňů na rampě po příjezdu do Osvětimi.

▲

Mathias byl Němec, který střídavě žil už osmým rokem v Praze. Český rozuměl téměř všemu, ale mluvení mu dělalo obtíže; raději v Praze komunikoval německy a především anglicky. Dominika pocházela z jižní Moravy, do Prahy se kvůli škole přistěhovala teprve nedávno. Byl mezi nimi podstatný věkový rozdíl, ale podle odeslaných symbolů na Tinderu se líbili jeden druhému.

Oba dali na svém telefonu tomu druhému lajk. Než tak udělali, prošli si celý profil svého protějšku. Mathias měl na profilu tři fotografie, Dominika je před odkliknutím srdíčka všechny viděla. Na jejím profilu bylo o fotografii víc a Mathias je také všechny viděl. Dominika měla pěknou tvář i tělo.

Pokud šlo o slova, pro ty v uživatelském rozhraní aplikace moc prostoru nebylo. Dominika Kurelová si do svého stručného profilu napsala: „Czech student living in Prague. ENFP.“ Česká studentka žijící v Praze. Extrovertní intuitivní typ s introvertním cítěním. Mathias si význam zkratky ENFP musel vyhledat na Wikipedii. On do svého popisu uvedl: „German guy in Prague looking for fun and more. More of more of the same.“ Německý chlapec v Praze hledající zábavu a víc. Víc a víc zábavy.

Dominika někdy kolem deváté hodiny ráno, když seděla ve vestibulu pražské Uměleckoprůmyslové školy, Mathiasovu úvodní fotografii palcem přetáhla doprava, čímž podle všeho řekla: „Líbíš se mi.“ Mathias někdy přibližně v tentýž čas ze své postele stejným gestem řekl totéž. Cítil se při tom jako bůh. Miloval dotykový displej svého telefonu, miloval lehkost, s níž mohl vyřizovat nejen fotografie na Tinderu, ale i události v kalendáři, emaily či úkoly z aplikace Todoist. Mathias swipe považoval za jeden z největších vynálezů všech dob. Nic mu neposílilo sebevědomí víc než několik ranních swipů.

3.

Vyměnili si v angličtině pár informací a přesunuli se z Tinderu na jinou sociální síť, konkrétně na Facebook, kde si začali posílat krátké zprávy přes Messenger, a Mathias si už kolem půl třetí

odpoledne dovolil za jednou zprávou poslat sticker, na kterém štěně shiba čichá k zadku druhého psa. V téhle fázi jejich vztahu shiba u cizího zadku mohl znamenat jediné.

Dominika reagovala do minuty. V odpovědi mu poslala následující obrázek:

Sešli se ještě téhož dne. Náhodou se tak stalo devátého listopadu 2016 a Evropa se právě dověděla, že prezidentské volby ve Spojených státech Amerických k málem všeobecnému údivu vyhrál republikánský kandidát Donald J. Trump. Ten Donald Trump, který chtěl postavit zeď mezi Spojenými státy a Mexikem. Ten Donald Trump, který se k ženám aspoň podle svých slov choval dost nevybíravě: přitáhl si je a prostě je chytl za kundy.

4.

Dominika si se třemi dalšími studenty pronajímala byt na pražském Smíchově na Praze 5, v kdysi průmyslové čtvrti, jejíž charakter se pomalu začal měnit až s výstavbou metra a proražením Strahovského tunelu na přelomu sedmdesátých a osmdesátých let.

Mathias žil na Letné na Praze 7, u řeky Vltavy a na dohled od centra. Už mezi válkami zde bydleli bohatší Pražané, na rozdíl od Smíchova šlo o oblast striktně rezidenční. V době, kdy na Letné žil Mathias Walter, byla Letná čtvrtí pro všechny, kdo měli pocit, že svým myšlením a kulturností představují avantgardu. Na Letné sídlila Akademie výtvarných umění a další kulturní instituce. Byly zde velké parky, Letenské sady a Královská obora. Žít na Letné znamenalo žít v příjemné čtvrti plné malých obchodů s biopotravinami a farmářským zbožím a k tomu být v kontaktu s mláďím, s aktualitou, s tepem doby. Třicetileté štíhlé prvoroďičky

a majitelky automobilu značky Volvo se tady s úsměvem na tváři dávaly do řeči s místním bezdomovcem. Roční dítě na prsou, psa u nohy. Mathias tenhle životní styl dobře znal z domova, ze starých spolkových zemí, a především z Berlína.

Mathias Dominice po Messengeru navrhl, ať se potkají v baru kina Oko na Letné. Malé nezávislé kino s oblíbeným barem, jehož oficiální název zněl Bio Oko a které pod tímto označením bylo založeno už v roce 1940, přímo sousedilo s domem, ve kterém si Mathias před lety koupil malý byt v posledním patře. Stavba byla součástí bloku sedmi domů s kinem ve svém středu. Šlo o památkově chráněné budovy, které byly ukázkou prvotřídní funkcionalistické architektury. Mathias ze své terasy viděl přímo na vstup do kina. Na Dominičinu otázku, proč právě v Oku, Mathias odpověděl: „Bylas tam někdy? Je to hodně cool bar. A můj byt je hned za rohem:-)“

Napsat, že bydlí za rohem, nevyžadovalo příliš odvahy. Shiba u zadku, shiba s vodítkem, to všechno byly logické kroky k shibovi v posteli. Tinder se brzy po spuštění změnil v nástroj takzvaného speeddatingu. Sloužil k rychlému uspokojování sexuálních potřeb.

5.

Zpozdlila se. Mathias na ni musel čtvrt hodiny čekat. Když si konečně přisedla a on ji chtěl přivítat polibkem na tvář, způsobem, který byl v Německu běžný a který se za poslední roky rozšířil i v Česku, zvláště v kruzích, do nichž jistě patřila studentka školy s uměleckým zaměřením, Dominika ho dotčeně odmítla. Zvedla štíhlou ruku a dlaní naznačila, aby se víc nepřibližoval.

Došel na bar a přinesl jim pivo a lahev svého oblíbeného guatemalského rumu. Chtěl ji co nejdříve opít, líbila se mu. Na Tinderu byl Mathias od jeho založení, dobré čtyři roky. Věděl, co má dělat. Pítí před sexem často byla jen formalita. Obvyčejně stačila jedna sklenice, pak šli k němu do bytu.

„Tohle tady je jak nějaký malej Berlín,“ řekl, zatímco jí naléval. Ukázal k interiéru baru, ale myslel tím celou Letnou. „Vy Češi jste hodně ambiciózní,“ řekl.

V zásadě to tak i myslel. Jen opomněl dodat pár drobností. Celá pravda totiž byla taková, že se na Čechy a na Česko díval svrchu. Z toho mála, co věděl o česko-německých dějinách, a především o českém národním obrození, Mathias odvozoval, že Česko je příliš ambiciózní projekt, který nejenže selhal, ale který dokonce všem zúčastněným přinesl víc škody než užitku. Pokud by Češi tehdy v devatenáctém století nepodlehli svému nacionalistickému třeshění, pokud by třeba jen zůstali u němčiny a nepokoušeli se znovu pracně vymýšlet češtinu, mohli si možná ušetřit čtyřicet let komunismu, a Německo a celá Evropa by možná mohly být ušetřeni Hitlera.

„Hm... Asi jo,“ řekla. „Mně se to tady ale moc nelíbí. Já mám radši naše tradice než tenhle... tvůj malej Berlín.“

Překvapilo ho to. Berlín tehdy byl oblíbený mezi všemi umělecky založenými dvacetiletými Evropany. Mathias v podstatě polovinu své pražské kariéry sukničkáře založil na tom, že je z Berlína a že může svrchu komentovat tu přece jen trochu komickou pražskou nápodobu.

„No, sice jsem z Berlína, ale moje máma je vlastně Češka,“ řekl.

Tohle byl nečekaný úhyb, jindy nic takového nedělal. Za svoji matku se styděl, už roky spolu neměli dobré vztahy. Mathias si myslel, že je tomu tak mimo jiné i kvůli Katharinině českému původu. Narodila se v Broumově v Sudetech. Katharinini rodiče tam přišli po válce a po odsunu Němců odněkud z okolí Poděbrad za práci.

Před Dominikou ze sebe Mathias udělal napůl Čecha po matce, ve skutečnosti se ale po celý život považoval za čistokrevného a hrdého Němce. Češství v sobě opravdu viděl jen špetku. A možná ani to ne, protože špetka koření se rozplývá v celém jídle, nevratně a trvale pozměňuje jeho šmak, zatímco Mathias

o své špetce češství po matce přemýšlel spíše jako o nějaké zasu-
nuté drobnosti či kuriozitě, která rozhodně není trvalou součástí
jeho osobnosti, nýbrž jakousi skrytou složkou. Tato skrytá složka
přitom Mathiase nijak neomezovala. Na vyžádání mu ale měla
být kdykoli k dispozici. Viděl v sobě Němce, který má povolenou
výhodu, Němce, který může na rozdíl od ostatních kdykoli začít
přesilovou hru. Monokultura, do které na vyžádání přiběhne slo-
vanský vlk.

„Matka emigrovala jako mladá v sedmasedmdesátém,“ řekl.
„A po pádu zdi se sem nevrátila. A to přece mohla, ne? Když
padla zeď, mohla se sbalit a jít zpátky do Čech. To ale neudělala,
zůstala ve Wiesbadenu. Byla víc Němka než Češka.“

Mathiasova úvaha měla svoji logiku. V roce 1989, v téže
chvíli, kdy padala berlínská zeď, se v jedné rodině v německém
Hesensku totiž stalo přesně totéž, jen v menší a v mnohem méně
nápadné verzi. I v této rodině se ale otevřela klec. Tou klecí byla
výstavní meziválečná vila ve wiesbadenské čtvrti Nerotal a Ma-
thias této vile v dospělosti neříkal klec, nýbrž krabice. Odkazo-
val tím na slavný Schrödingerův pokus s kočkou. Stejně jako ve
Schrödingerově myšlenkovém experimentu, ani v případě jeho
matky Kateřiny či Kathariny Walterové, zavřené od konce se-
dmdesátých let ve vile na Nerotalu, nebylo v určitém časovém
úseku jasné, jak se s ní věci mají. Byla v tom mezíchase od svého
příchodu do Německa až do pádu berlínské zdi Katharinou i Ka-
teřinou, byla jakousi Němkou v podmínce, Němkou se sklonem
k Česku či prostě Schrödingerovou Češkou. Nevědělo se, zda je
Češka Kateřina Walterová živá, či mrtvá. V roce 1989 se krabice
otevřela a ukázalo se, že platí to druhé. Dál žila a hodlala žít pou-
ze Katharina Walter, tehdy teprve pětaticetiletá.

„Máš rád Švejka?“ zeptala se Dominika. Přišlo jí to vtípné,
protože v Mathiasovi viděla právě někoho takového. Ne že by
byl přímo tlustý jako Švejk, ale přece jen. Cosi švejkovského
v něm bylo.

Pak do sebe vyklopila další rum. Během chvíle už vypila čtyři.

„A je tohle botox?“ dodala ještě a ukázala k Mathiasovým tvářím. „Nebo máš ve čtyřiceti tak vypnutou kůži? Promiň, jen se ptám,“ řekla a přejela mu prstem po rtu. Poprvé za celou dobu se zatvářila vyzývavě.

Opíjela se, ale jiným způsobem, než chtěl. Co řekla, se ho dotklo. Začínal v ní vidět monstrum.

Přešel její poznámku o botoxu a vrátil se ke Švejkovi:

„Víš, co je největší česká švejkovina?“

Dominika zakroutila hlavou.

„Největší českou švejkovinou je česká xenofobie,“ řekl Mathias. „Však si vezmi, jak je to absurdní situace. Trochu jako národ zaostáváte, neuraz se. Jste hermeticky uzavřeni ve svém češtví. Vaše slovanská podstata ve vašem národě evidentně působí jako brzda, jako písek, který zadírá jazyk i myšlení. A takový národ se rozhodne, že nepřijme nic cizího. Jedinou vaší šancí je šukání s cizinci, fucking with strangers, Češi ale tuhle jedinou cestu ven dlouhodobě ignorují. Tak se může zachovat jenom národ, který krom neustávající potřeby shazovat všechno kolem sebe má i silné pužení k druhořadosti a ke smrti.“

Ani v tomhle neřikal Mathias celou pravdu. Byl to proslov, který v Oku jindy vždy fungoval. Mathias se tím proslovem hlásil ke svému němectví, ke své kancléřce Angele Merkelové, k německé toleranci a ochotě přijímat uprchlíky ze Sýrie i odjinud. Evropa tehdy už druhým rokem zažívala migrační krizi, jak znělo zavádějící a politicky nekorektní označení. Podle jazykových puristů by se mělo mluvit o zvýšeném počtu přicházejících uprchlíků. Mathias ale nebyl žádným jazykovým puristou ani fandou do uprchlíků. Pokud by mělo být po jeho, klidně by na těсно zavřel německé hranice. Dominiku ale automaticky vnímal jako jednu z těch, na koho zapůsobí spíše ten předem připravený rutinní proslov. Považoval ji za typickou proevropskou mladou umělkyni, usuzoval tak mimo jiné i z jejího oblečení; Dominika na sobě měla rudé legíny, vytahaný fialový svetr po mamince, přes něj přepásanou svítivě zelenou ledvinku s nápisem Nikon. Podle

Mathias výraz progresivity a kosmopolitismu. Také v tomhle směru ho však měla překvapit.

„Šukání s cizinci,“ zopakovala po něm. Byla to první věc, která ji skutečně zaujala.

„Nechci,“ řekla. Pak si uvědomila, že i Mathias je cizinec. „Myslím uprchlíky,“ upřesnila tedy své odmítnutí. „Bojím se jich. Mám ráda naši kulturu.“

Mathiasovi se to líbilo, vzrušovalo ho to. Byla úplně jiná, než čekal. Zatímco ostatní Češky s jejím zázemím v podstatě mechanicky přejímaly oficiální německý pohled na svět, Dominika v sobě měla až jakýsi krysí šovinismus.

„Však tady žádné uprchlíky nemáte,“ řekl rychle.

„Ne. Ale co kdyby? Napijeme se na naši kulturu, ano?“ zeptala se a nalila si další skleničku.

„Vaše kultura,“ řekl a připil si s ní. „Co přesně to je?“

„Vesnice,“ řekla po dlouhých pěti nebo deseti vteřinách. „Jižní Morava a jihomoravská krajina. Miluji krajinu u Uherského Hradiště. Studovala jsem ve Zlíně. Tohle je jenom... Evropa,“ ukázala rukou kolem sebe. „Nic to není,“ dodala.

„Podle mě je vaše kultura kulturou tance,“ řekl.

Pojmenoval tím vlastně ve zkratce jedno ze svých základních životních témat. Slovanský tanec versus německé maširování. Popravdě se v hloubi duše Slovanů děsil, považoval je za monstra.

„Jste cílevědomí, ale úplně jinak než my,“ upřesnil.

Mathiasovo cílevědomé monstrum v sobě mělo měkkost. Takový způsob dosahování cílů Mathiasu urážel a znejišťoval ho; kupříkladu když se někdo opije a zapomene na sebe, a přesto dosáhne toho, o co původně stál. Mathiasův život však zároveň byl od jisté doby doslova plný slovanských monster a jejich monstrózních prvků. Uráželi ho, ale táhlo ho to k nim. Proto si před necelými šesti lety koupil byt v Praze.

„Neopiješ se, že ne?“ zeptal se Dominiky, zatímco jí doléval.

6.

Do Čech Katharina a Clemens Walterovi v osmdesátých letech vždy jezdili jen na pár dní, malého Mathiase při svých výjimečných cestách za železnou oponu nechávali u Clemensova bratra v Darmstadtu. Žádnému z Walterů přitom v ČSSR nic nehrozilo, dokonce ani Katharině ne; od svatby s Clemensem měla německý pas, v roce 1984 se navíc nechala vyvázat z československého občanství. Nešlo o to, že by do ČSSR nemohli jezdit. Šlo o to, že tam prostě nejezdili. V létě 1988, rok před rozpadem východního bloku, se však Clemens poměrně narychlo rozhodl, že tentokrát do Čech poprvé pojednou všichni tři, přesněji řečeno čtyři, neb do rodiny patřila i desetiletá fenka labradorského retrievra jménem Eila. Jako důvod Clemens uvedl, že Mathiasovi už je devět let, což údajně byl nejvyšší čas, aby malý konečně krom Německa poznal i Čechy, rodnou hroudu své maminky.

S tímhle odůvodněním přitom Clemens přišel docela nečekaně. Navíc nikomu nebylo jasné, jak to spolu vlastně souvisí, Mathiasovy deváté narozeniny a cesta do Broumova, která se tak narychlo musí uskutečnit a která má oproti minulosti trvat nikoli pouhých pár dní, nýbrž tentokrát celé dlouhé tři týdny. Proč jezdit do země, do které se Clemensovi vůbec jezdit nechce? Proč vykonávat tuhle královskou vizitaci, při které král neprožívá nic než těžce skrývané permanentní zhnusení?

„Hájím tím tebe, Katharino,“ říkával Clemens své manželce, když se snažil vysvětlit, proč Čechy nemá rád a proč tam nechce jezdit. „Ta země ti ublížila, Katharino. Vyhнала tě. Nemáš tam být čemu vděčná.“

Protože měl rád Katharinu, nemohl bohužel mít rád Čechy. Už jednou se v Čechách spálila, takže proč se k rozpálené plotně vracet.

Kvůli mé matce? Tolik si Katharina dovolila. Matka, někdo tak významný, jako je člověk, který mi dal život, to je dobrý argument, myslela si. Zvláště když uvážila, jak silný vztah měl ke své mamince Clemens; pravidelně jí telefonoval a jezdil za ní na návštěvy do